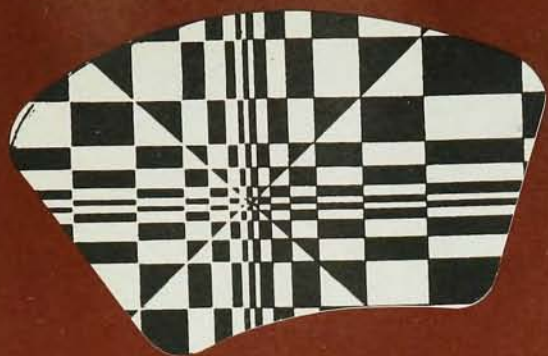

ЮНАК

ЛИСТОПАД 1966 NOVEMBER

На обкладинці: І ось вони вже в дорозі... Гурток із табору старших юначок перед вимаршем у мандрівку по Скелястих Горах у Канаді, по яких так мандрувало цього літа 400 юнаків і юначок із своїми провідниками.
Світлий пл. сен. Т. Геврик, См.

РІК IV.
Ч. 11 (41)
ЛИСТОПАД
1966

ІЛЮСТРАТОРИ: пл. сен. Т. Геврик, Б. Певний, ст. пл. Е. Ковшевич, пл. сен. В. Пилишенко, пл. розв. Х. Велигорська, пл. розв. Л. Волянська.

Зміст

Згорінка

- 1 З гаври Старого Вовка
- 1 Заповіт Володимира Сосюри
- 2 Сучасні визначні українці
- 3 Успіх пластуна-науковця
- 4 Б. Середя: Гості здалека
- 7 Ясний промінь
- 9 Стежки культури ч. 2
- 12 В. Коротич: Україні
- 14 Л. С. О.: Мандрівка на місяць
- 17 Подруга Оля: Пластункам на вушко
- 18 Поради Подруги Дяди
- 18 Гутірка Деді Юрка
- 19 Наша хроніка
- 25 Чи знаєш, де це
- 27 Загадки і розгадки

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Головний референт видань ГПБ — пл. сен. Юрій Пясецький, ЛЧ, Редагус колегія. Головний редактор — пл. сен. Любомир С. Онишкевич, См. Члени редакційної колегії: пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, ПС, пл. сен. Ольга Кузьмович, Гр, і пл. сен. Омелян Тарнавський, ЛЧ. Наліпка — пл. сен. Ярослав Елиів. Головний адміністратор — пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада — 5.00 дол., Австралія — 1.00, Австрія — 90 шіл., Аргентина — 250 пез, Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.00, Німеччина 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mr. L. ONYSHKEVYCH, Nassau Garden Apts, 19, 180 Franklin Cor. Rd., Trenton, N. J., 08638, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of Postage in cash.

З НАВН

Дорогі Подруги і Друзі!

Наближається до кінця четвертий рік появи ЮНАКА. Число наших читачів збільшується — маємо вже понад 2500 передплатників! Кожного місяця приходить до кожного з них чепурне і цікаве число юнацького журналу ЮНАК... І кожного місяця Редакція журналу перебірає стоси дописів, статей, оповідань, віршів, пісень, ілюстрацій, щоб із цього всього матеріалу вибрати на 28 сторінок лише те, що найкраще, що найцінніше для наших читачів. І кожного місяця редактори сперечаються: «Даймо це, воно напевно всім нашим читачам сподобається!» — каже один. «Ні, я думаю, що краще дати це оповідання, воно багато цікавіше від цієї статті!» каже інший. І так у безконечність...

Але останнє слово є завжди за Вами, Дорогі Читачі й Читачки. І насправді редактори помістять у ЮНАКУ ті речі, які Вам найкраще сподобаються, які найпопулярніші будуть між юнацтвом.

Тож — чи не схочете допомогти нашим редакторам у їхньому нелегкому ділі? Це так легко — треба лише взяти папір і олівець і написати кілька слів: мені подобається таке і таке, а не подобається таке і таке. Давайте більше цього, а менше того. А додайте ще таку річ!

І як у Редакції назбирається багато таких листів, то вона буде знати, що хотіли б читачі бачити у своєму журналі. І не треба буде вгадувати та всі будуть задоволені!

Тож — тепер ще, поки ЮНАК на столі, час написати листа до Редакції. Якщо не хочете, то не треба навіть підписуватись — слід лише подати, чи це юнак, чи юначка, як теж — скільки років.

Тож — пишіть! Чекаю нетерпляче на Ваші листи!

Ваш Старий Вовк

СТАРИЙ

Вовк

ЗАПОВІТ ВОЛОДИМИРА СОСЮРИ

*Любіть Україну, як сонце любить,
Як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить.
Любіть у годину негоди.*

*Любіть Україну у сні й наяву.
Вишневу свою Україну.
Красу її, вічно живу і нову.
І мову її солов'їну.*

*Між братніх народів, мов садом рясним,
Сіяє вона над віками.
Любіть Україну всім серцем своїм
І всіми своїми ділами.*

*Для нас вона світі єдина, одна
В просторів солодкому чарі...
Вона у зірках і у вербах вона.
І в кожному серця ударі.*

*У квітці й пташині, в електро вогнях,
У пісні у кожній, у думі,
В дитячій усмішці, в дівочих очах.
І в стягів багряноту шумі...*

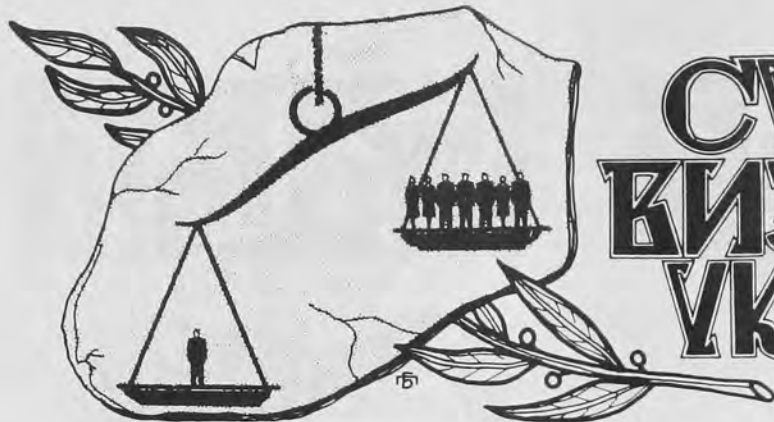
*Як та купина, що горить - не згора,
Живе у стежках, у дібровах.
У зойках гудків, і хвилях Дніпра,
У хмарах отих пурпурових.*

*В огні канонад, що розвіяли в прах
Чужинців в зелених мундурах,
В багнетах, що в темі пробивали нам шлях
До весені і світлих і щирих.*

*Юначе! — Хай буде для неї твій сміх,
І сльози, і все, до загину...
Не можна любити народів других,
Коли ти не любиш Вкраїну.*

*Дівчино! Як небо її голубе,
Люби її кожну хвилину.
Коханий любить не захоче тебе,
Коли ти не любиш Вкраїну.*

*Любіть у труді, у коханні, в бою,
Як пісню, що лине зорею...
Всім серцем любіть Україну свою. —
І вічні ми будемо з нею.*

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

СЛАВА ГЕРУЛЯК

Симпатичне обличчя похилилось над ганчарським колесом, біля якого руки зручно оформлювали глину. Швидко цей кусень глини почав набирати форми глечика. Глядачі охнули! У кількох секундах контури мінялись, виповнювались, і глечик дістав уже й прикраси. Перевірка, доповнення, малювання фарбами, і глечик уже в печі.

Ось на таборі «Стежки Культури» пластунки мали таку небувалу можливість бачити, як малярка Слава Геруляк (заміжня Туркович) творить свою мистецьку кераміку. Від малої дитини вона любила малювати; коли їй було вже 2 роки, то це було її найприємніше заняття. Ко-

ли вона ходила вже в школу, то її успіхи в малюванні утверджували в її рішенні бути маляркою. Після приїзду до Америки Слава Геруляк студіювала мистецтво і закінчила із ступенем бакалавра. Пізніше вона два роки вивчала мистецтва в Мангатанвил каледжі. Опісля вона пішла

на вищі студії, які закінчила ступенем магістра з ділянки мистецтва (в Нортвестери Університеті). В Інституті Мистецтва вона продовжувала брати різні курси кераміки, яка почала її дуже вабити.

Після студій поїхала панна Слава до Парижу на два роки, де вона багато малювала і виставляла свої картини. Майже від початку своєї мистецької кар'єри Слава Геруляк малювала картини абстрактні, безпредметні. Її цікавить завжди природа — чи це мікрокосмічна чи макрокосмічна. Вона студіює листочок, корінчик, зілля чи зернятко — і тоді по-своєму інтерпретує це в рисунку. Та вона ще прагне вислову у трьох вимірах. Тут її заспокоює кераміка. У кераміці вона може ще й передати й поверхню інтерпретації природи.

Килим Слави Геруляк

Отож уже кілька років Слава Геруляк найбільше займається керамікою. Вона вважає, що в кераміці не завжди треба бути серйозною — можна гумористично підходити до своїх виробів,

Кераміка Слави Геруляк

коли малярство є більше зобов'язливим. Крім кераміки вона також займається килимами — тканими, гачкованими чи нашиваними. Килими її мають стилізовану тематику (княгиня, три царі).

Переважно стиль кераміки мисткині Слави Геруляк можна поділити на стилізований та органічно-природний. У першій — вона вживає українські чи біблійні мотиви (гуцул з тризубом-вилами на рибі — немов Позейдон). Органічний стиль, наслідування природи нагадує нам трохи примітивне народне мистецтво. Примітивний підхід — це шукання найпростішого засобу, щоб передати якнайбільше; це обмеження форми і часто кольору, щоб передати найсуттєвіше і найповніше. Ось так ви можете дивитись на вазу виробу пані Слави — а поверхня нагадує вам мох чи зілля на стеблині... Широкий талант і

глибоке вміння обсервувати природу, оточення, інтерпретувати її тонким мистецьким способом, посиляючись на свою поетичну уяву — це творчість Слави Геруляк.

Слава Геруляк одружена і має дві доні — 4 і 6 років. Ці обов'язки не лишають їй багато вільного часу для мистецької праці. Та вона привчилася шанувати кожну вільну хвилину, і може творити чи днями чи ночами — щоб тільки мати той час. Нещодавно вона мала свою самостійну виставку біля Нью-Йорку, і також виставляє дуже часто на українських чи на американських збірних виставках. Як побачите десь оригінальну, гарну мистецьку кераміку і з примітивним оформленням і з підписом «Геруляк», знайте — це творчість нашої мисткині.

Лариса

УСПІХ ПЛАСТУНА-НАУКОВЦЯ

Пл. сен. Петро Біланюк на авдієнції у Папи Павла VI.

Петро Борис Біланюк є пластовим сеньйором, членом куреня УПС «Бурлаки». Він має докторат із теології, а тепер є професором на Торонтському університеті.

У травні цього року проф. д-ра Петра Біланюка прийняв Святіший Отець Папа Павло VI-ий на «партикулярній авдієнції». Під час цього пл. сен. П. Біланюк передав Папі свою докторську працю і при цій нагоді одержав золоту пропам'ятну медалью св. Петра і Павла. Після цього наш друг одержав листа від Папи з подякою за його працю.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

на листопад

1. 11. 1918 Листопадовий зрив. Українська війська зайняли Львів.
11. 1944 Помер у Львові митрополит Андрій Шептицький, опікун пластунів.
14. 11. 1918 У Києві засновано Українську Академію Наук.
21. 1921 Большевики розстріляли під Базаром 359 українських героїв-воєнків.

«Від третьої до шостої дозвілля! — Розхід!»

Юрко обернувся на п'яті та поволі пішов до шатра. Три години дозвілля. Батьки сьогодні не прийдуть. Були минулого тижня на «Дні Пластуна» та прийдуть аж за тиждень забрати його додому. Як цих три години використати?

Над Вовчою Тропою світило тепле липнєве сонце, а на синьому небі не було жадної хмариночки.

— Хіба піду на низ. Там незабаром будуть змагання у копаного між обома булавами. А пізніше — побачу! Може басейн буде відкритий?

Юрко взяв рушника із шатра та поволі пішов на стежку, що лісом через «Підкарпаття» виходила на поляну за спортивною площею. Ішов він поволі, бо нікуди було спішитися. Змагання не почнуться раніше, як за яких 15-20 хвилин.

Коли Юрко дійшов до «Підкарпаття», завважив, що сонце не світило так ясно як у таборі.

— Що — хіба буря збирається? — подумав Юрко та й глянув угору.

Ні! — хмар на небі не було, тільки небо стало якесь таке сіро-срібliste — та й сонце зникло десь.

Богдан Серєда

Гості здалека

Юрко зупинився, здивований розглянувся на всі сторони та вирішив іти далі, — але його нога не потрапила на землю і він відчув, що підноситься вгору.

Автоматично, без думки почав пручатись ногами та руками, але вони не рухалися. Усе навкруги нього зникло, голова стала легкою і Юрко втратив притомність. Ще тільки останніми проблисками свідомості йому здавалося, що він увесь завинений в якусь незвичайно тоненьку сітку, якої він майже не бачив, тільки відчував на своїй шкірі.

Юркова притомність верталася поволі. Він довго не міг зрозуміти, де він та що з ним сталося.

Відчував, що лежить на ліжку — але це не було його ліжко. Юркові лежалося м'яко — ніщо його ніде не тиснуло. Тканина ліжка щільно прилягала до його тіла. Вона не була ані тепла, ані зимна, тільки м'яка. Саме те — незвичайно приємно м'яка.

Юрко попробував піднести руку, — рука піднеслася.

Порухав пальцями — рухалися. Поволі розплющив одне око, відтак друге; ні, це не шатро.

— Хіба я в шпиталику? — подумав.

Ні, це не шпиталик. — Кімнатка маленька — вікна нема, та стіни якогось такого дивного кольору.

Металеві?

Юрко доторкнувся стіни. Вона була тверда, але не мала холоду металю. Була радше тепла, гладенька, наче дзеркало. Дотиком Юрко ніяк не міг означити, із чого вона зроблена.

Він напружено думав, де це він — як нагло перед його очима частина стіни зникла. Юрко протер п'ястками очі.

Це не відчинилися двері — а втім, він міг присягнути, що ніяких дверей не бачив, ані не помітив він ніякого руху. Юрко був абсолютно

певний, що ані стіна не розсунулася ані двері не відчинилися. Просто одної хвилини стіни не стало і Юрко побачив перед собою постать у пластовому однострої, з рушником у руці, необстрижене руське волосся.

Перед ним стояв другий Юрко!

Юркові зробилося моторошно. Він не боявся, але почував себе трохи непевно.

— Вітаю Тебе, Юрку! — промовив другий Юрко. Дякуємо тобі, що ти ласкаво відвідав наш корабель!

— Я не не пригадую собі, щоб я відвідував якийсь корабель! — вирвалося Юркові.

— Може ти не вибирався на відвідини добровільно, але раз ти вже тут — назвімо це відвідами.

Юрко вже відкрив уста, щоб щось відповісти, як усвідомив собі, що його гість говорив українською мовою.

— А ти звідки вмієш говорити по-українському?

— Заки твої відвідини скінчаться, ти ще будеш багато питань ставити, на які ми постараємося тобі дати відповіді, — але і ми теж хочемо від тебе дечого довідатися. Ти ходи краще зі мною, бо це я не один, що хочу з тобою говорити.

Юрко хотів ще щось запитатися, але вкисився за язик, обережно спустив ноги на долівку та встав. Долівка була подібна до стіни — тверда, але тепла. Коліна Юрка почувалися трохи непевно, але станув просто.

— Дозволь познайомитися. Твоє ім'я Юрко, я це знаю. Моє ім'я Аарст. Ходи слідом за мною!

Юрко переступив через місце, де повинна була бути стіна, що її не було, і опинився на коридорі. Ніяких дверей він не бачив, тільки дві стіни, що не йшли простою лінією, тільки закручували по правому та лівому боці.

Аарст повернув направо і Юрко пішов за ним. Майнула у нього думка, що він, властиво, повинен би боятися, але страху в нього не було.

Аарст та Юрко пройшли не більше дванадцяти кроків, коли права стіна коридору знову нагло наче б зникла, і вони обидва увійшли в доволі велику кімнату. Кімната була округла, наче ескімоське іглю. Стіни були зовсім інакші, ніж стіни коридора. Вони жевріли, хоч були темні. Виглядали як зоряні мапи. По середині кімнати був округлий стіл, при якому сиділо — п'ять Юрків у пластових одностроях.

Коли Юрко увійшов у кімнату, вони всі підвелися — і один із них, що виглядав ростом трішечки більший за інших, сказав:

— Скоб, Юрку! Вітаємо Тебе! Прошу, сідай! — показуючи рукою на вільне крісло. Воно було формою подібне на полотняне крісло, що Юрко бачив у мешканні свого вуйка — тільки, що воно не було полотняне, ані не мало ніжок — тільки немов висіло в повітрі.

Юрко стояв непорушно і тільки дивився від одного до другого на всіх шість своїх двійників. Усі вони привітно усміхалися та запрошували сідати, тож по хвилині він поволі підійшов та сів.

Крісло було вигідне, подібне до ліжка, що Юрко на ньому прокинувся, але здавалося, що змінє позицію з кожним рухом його тіла.

По хвилині мовчанки той найбільший Юрко почав говорити.

— Ти вже познайомився з Аарстом. Моє ім'я Крхон. Моїх товаришів тобі не представляю, бо їхніх імен ти, либонь, не запам'ятаєш.

— А хто Ви будете? — Непевним голосом прошепотів Юрко. — Та як це так, що Ви всі схожі на мене, та ще й говорите по-українському?

Крхон звернувся до своїх сусідів, — Аарст уже теж сидів між ними.

— Гадаю, що заки ми зможемо йому ставити питання, треба його цікавість хоч трохи заспокоїти.

— Ми — дослідча стежа Міжгалактичної Імперії. В рямцях служби зв'язку відвідуємо всі примітивні культури та досліджуємо, чи вони вже досягли такого ступня розвитку, щоб їх можна прийняти в члени Імперії.

Ми всі схожі на тебе, бо не знаємо як ти сприйняв би нас у нашому дійсному вигляді. Це зовсім проста справа переформувати наші тіла за твоїм зразком.

Здібність камуфляжу та адаптації до оточення існує на кожній планеті. У нас вона тільки дужче розвинена. Через те і з нашої планети рекрутується більшість працівників дослідчих стеж. Коли ти спав, ми включилися в електричні емісії твоїх нервових клітин і тому знаємо твоє

ім'я, твої звички, і тому ми теж говоримо до тебе твоєю мовою. Ми знаємо теж твою другу мову, та знаємо, що ти її тут не вживаєш.

Юркові уста чимраз ширше відкривалися. Наостанку він схаменувся, закрив уста та проковтнув те, що йому в горлі заваджало.

— Міжгалактична Імперія? Що це таке?

— Тобі відомо, Юрку, що в космосі існує безліч замешканих планет. Їх замешкують різні раси на різних рівнях еволюційного розвитку. Уже доволі давно, ще заки яканебудь форма розумного життя існувала на Вашій планеті найбільше завансовані раси всіх галактик об'єдналися в одну імперію. Столиця імперії є на одній планеті в сузір'ї, що Ви його називаєте Андромеда.

— Андромеда! — крикнув Юрко, — таж то страшенно далеко! Це ж два мільйони світляних років! Як Ви довго мусите жити, щоб таку одну подорож зробити?

— Ми маємо засоби комунікації на багато хуткіші за швидкість світла. Тобі відомо, що простір закривлений. Поза кривиною простору обмеження швидкості світла та часу не діють. Ми в самому просторі подорожуємо мало, тільки до найближчого місця кривини.

— То Ви кажете, що в світі є багато замешканих планет, таких як Земля? — прошепотів Юрко, який не знав, чи він спить чи, дійсно сидить у кабіні міжгалактичного корабля.

— Таких як земля та інших, відповів йому Крхон. Різні зовнішні умовини дали почин різним формам життя. Ми походимо з такої планети як ти, тому ми відвідуємо всі кисневносні планети. Але є ціла федерація планет в околиці Арктура, де базою метаболізму є не кисень, а хлор. — Але тепер Юрку, відповідж мені на кілька питань!

— Ні, прошу пана, — Юрко ніяк не мав відваги назвати свого співрозмовника іменем, — прошу мені відповісти на ще одне питання: — пощо існує та Міжгалактична Імперія?

— Це давня історія, Юрку. В самих початках космосу кожна планета та кожна раса розвивалися окремо. Різні раси між собою воювали та взаємно себе винищували. Загрожувала небезпека цілковитого знищення різних планет. Але, на щастя, кожна раса, як і кожне створіння, із часом дозріває та мудріє. Поволі, через століття всі більше розвинені раси закинули насильство та об'єдналися в одну імперію для загальної добра та вигоди всіх.

Наша служба слідує за розвитком усіх рас та культур, що ще є на нижчому рівні розвитку. Ваша планета так захована в кутку Вашої галактики, що ще донедавна ми про Ваше існування не знали. Якщо Ви вже досягли технологічного та морального рівня решти імперії — після нашого звіту представники імперії нав'яжуть контакт із представниками Вашої культури.

Кожному новому членові Імперії стають приступними всі технологічні здобутки, всі метали, мінерали і продукти цілої Імперії. От, скажімо, принцип подорожування по другій стороні кривини простору розвинули мешканці планети в одній із далеких галактик, яка у Вас, здається, навіть імені не має, тільки число М 33. Але до побудови кораблів потрібний елемент з атомовим тягарем 500, який існує тільки на планеті Ллон. Це вже було давно, але наші далекі подорожі стали можливими щойно тоді, як той метал ллоніум став доступним ученим галактики М 33. Таких прикладів я можу Тобі навести багато, — але вже мусимо кінчати, бо незабаром твоє дозвілля кінчається і тобі пора вертатися.

Але я не хочу вертатися — крикнув Юрко, візьміть мене із собою. Я хочу це все побачити, і Вашу столицю і всі ті дивні планети! Я знаю, що я ще малий, але я хочу всього навчитися...

Юрко перервав на півслові, коли на столі нагло появилася скринька, дивної ясно-синьої барви, яка сяяла, наче в середині щось світилося. По скринці перебігали стрічки різнокольорових світел, що неначе пульсували, змінюючи свою ясність та насилення.

Усі присутні нахилилися до скриньки та довго слідували за стрічками світел. Юркові робилося чимраз більше непевно на серці, горло засохло, але він боявся ворухнутись на кріслі.

— Дивна планета, — по довгій хвилі наче до себе промовив Крхон.

— Технологічно Е 4, але морально ще тільки М 7.

— Дякую тобі, Юрку, за твої інформації, мені вже не треба буде тобі ставити ніяких питань. Як ти вже знаєш, підчас твого сну ми включилися в електричні емісії твого мозку та навчилися твоєї мови. Ми теж переписали все, що в тебе в мозку записане на позитронових матрицях. Як вернемося, це буде докладно просліджене. Але вже з поверхового прогляду бачимо, що ваша планета ще не дозріла, щоб стати членом імперії. Ви все ще на рівні М 7; це значить, що у Вас усе ще існують війни, насильство, ненависть та нетерпимість. Це є стадія, яку кожна раса Імперії вже давно залишила за собою. Ну нічого, за якийсь час з'явимось знову, побачимо, чи Ви поступили вперед.

— Але всеж таки дивно — ядрова енергія в комбінації з таким примітивним... Крхон махнув рукою.

Юрко побачив ув очах Крхона якийсь дивний смуток, та йому самому зробилося жалко, хоч він і не дуже розумів, про що Крхон говорить.

По хвилині надуми Крхон встав та подав Юркові руку.

— Прощай, Юрку, — не кажу «до побачення», бо ми вже ніколи не побачимось. Шкода мені, бо ти мені дуже сподобався. Тому я в твоєму випадку зроблю виїмок від нормальної процедури. Звичайно, коли ми закінчуємо наші

розмови з мешканцями різних планет, ми вимагуємо з їхньої пам'яті все, що торкається нас. У твоєму випадку ми того не зробимо. Вертайся на землю, та як хочеш розповідай усе, що ти бачив та чув. Тобі, так чи так, не повірять, а якщо хтось повірив, то може воно й добре.

Юркові здавалося, що він чує якийсь дуже приємний запах, якоїсь незнаной квітки, йому закрутилося в голові та очі ніби самі закрутились. Він покрутив головою та насилу розплющив очі.

Навкруги нього були зелені дерева, під ним зелена трава, а по носі у нього мандрувала муха. Він махнув рукою, щоб муху прогнати, і сів. Розглянувся навкруги — ані Крхона, ані Аарста, ані корабля не було.

Юрко довго сидів — але вкінці встав і поволі пішов стежкою на спортовий майдан. Змагання копаного м'яча якраз закінчилися. Виграла булава юнацького табору вислідом 3:1. На басейн іти вже було запізно. Юрко перейшов цілий майдан та сів під деревом при дорозі і думав.

Доконче хотів комусь усе пережити розповісти. Під їдальню побачив друга коменданта. Зірвався на рівні ноги — і знову сів.

Ні — краще ні.

Не повірять.

Ще й сміятися будуть.

СПРОСТУВАННЯ

У цьогогорічному червневому числі нашого журналу трапилась прикра помилка. Через недогляд під статтею «Легкоатлетика» подано підпис «ст. пл. Андрій Навроцький, ЧоК». Мало бути: «За виданням Спілки Української Молоді Америки, п. н. «Легкоатлетика», автором якого є проф. д-р Є. ЖАРСЬКИЙ. Подав ст. пл. А. Навроцький, ЧоК». У професора д-ра Є. Жарського прохаємо вибачення за цей недогляд.

РЕДАКЦІЯ «ЮНАКА»

ЯСНИЙ ПРОМІНЬ

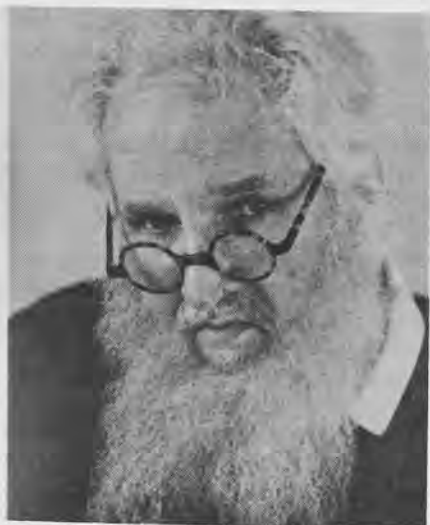
У 100-річчя з дня народин Митрополита
Андрія Шептицького

Крізь вузьке забруджене вікно виглядали дві чорняві головки хлопців. Вони прилягли тісно до себе, шукаючи тепла в нутрі своїх тендітних, зниділих істот. Здавалось, осіннє захмарене небо плакало разом з ними, а вид гострих найжених багнетів німецької поліції, яка стерегла їх кривавив зболілі серця тих двох засуджених. Лагідний погляд матері, яка сиділа в кімнаті і сильно тулила до грудей їхнього найменшого брата, не зменшав їх болю, бо думка про те, що й вона, і ті всі, замкнені у мурах гетта, яких єднає одна і та сама віра і які стоять так,

як і вони, на межі болю і смерті — шматувала мозок хлопців і доводила до меж божевілля. — «Боже, рятуй!» — кричали вони в розпуці.

І сталось диво! Крізь важкі хмари проредся промінець сонця і впав на гору, що видніла високо над містом. Осяяв церкву, яка на ній стояла, і статую св. Юрія. Промінь магнетною силою притягнув увагу старшого з хлопців і маняв до місця, на яке він упав. Курт, так називався хлопець, пригадав собі, що в палаті біля церкви живе митрополит Андрій Шептицький, який його батька, д-ра Езекіїя Левіна, надрабина міста Львова, називав своїм приятелем. Батько оповідав йому про цього князя української церкви, що мав глибоке співчуття до горя і страж-

дань жидівського народу, засудженого Гітлером на нещадну смерть. Митрополит Андрій хотів переховати батька, але батько заявив, що його місце з його народом, і повернувся до своїх, де вкортці був арештований і згинув мученицькою смертю у в'язниці. Курт знав, бо всі жида шептали про те, що Митрополит старався всіма силами домогтись полегші для його народу. Він видав Архипастирського листа під наголовком «Не убий», та навіть не побоювався запротестувати перед німецькою владою проти вбивства жидів. За цей виступ був наказ убити Митрополита, але влада, побоюючись заворушень серед українців, відклала той наказ.

Сл. п. Слуга Божий Митрополит Андрій Шептицький.

Курт знав про цього Світлого Владику, який, з любови до Бога і людей, не завагався стати в обличчя смерті. Згадка про Нього додала Куртові надії на рятунок. Він обережно продерся крізь сторожу, вийшов поза мури гетта і пішов за променем, який освітлював гору.

Курт зближався до палати, де жив Владика, і тихесенько постукав у великі дубові двері. Двері відчинились, і хлопець опинився серед великої кімнати, де попід стінами стояли полиці із книгами. Кімната була досить темна, але дивне сяйво лагодило її сутінь. Сяйво падало від особи, що сиділа за довгим письмовим столом. Був це сивоголовий мужчина з довгою білою бородою, з ясним обличчям і очима, що блищали добротою і сяяли тепло по цілій кімнаті. Курт здогадався, що це архієпископ Андрій Шептицький, митрополит Галичини.

— Я прагну зробити для тебе, твоїх братів і твоєї мами все не для іншої мети, а тільки тому, щоб вас урятувати, з любови до Бога і до людини. Иди і скажи це мамі, і прийдіть до мене — так сказав Владика. Поблагословив хлопця своєю зболілою гарною рукою і поцілував.

Слова виrozumіння і любови бальзамом зцілили зранене серце хлопчини, і він, наче ново-

народжений, із доброю вісткою пігнав темними вулицями Львова по свою рідню.

— Митрополит Шептицький відкриває для нас ворота рятунку, — шептав він мамі, припадаючи біля неї зі сльозами щастя. Але мама, подумавши, сказала:

— Я не піду, заки інші живуть, мені треба вмирати разом з іншими в гетті. Мені передусім на серці лежить справа віри. Бери свого брата Натана. Сподіюсь, що ти не покинеш віри своїх батьків і подбаєш, щоб твій брат залишився жидом. Але, коли б я віддала твого найменшого брата, то, хто знає, чи він — боронь Боже — не покине жидівства. Через те я вирішила залишитися з дитиною в гетті.

І мама лишилась, а Курт, узявши Натана за ручку, повільно повів його на ту гору, де сяяло сонце порятунку.

Відчинились важкі дубові двері, а серця хлопців, коли вступали в них, кам'яніли постановою: «Назавжди залишитись вірними своєму народові».

По кількох тижнях мати писала. «Дорогі діти. Тішуся, що ви живі. Я певна, що Бог вам допоможе. Вашого братчика вже нема. Як можете, забудьте про мене і тіштеся життям. Кохаюча вас мама».

Курт і Натан, збережені нашим Митрополитом, вирости на сильних, здорових хлопців. Ані на хвилю вони не забули про свою маму, ані про нарід, з якого вони вийшли. Тепер живуть вони в Америці і до самої смерті не забудуть, що митрополит Андрій Шептицький вирятував їх із нещастя.

Слова Митрополита і мами вийняті зі спогадів Курта Левіна, яких уривки поміщено в журналі «Український Самостійник».

Хочете знати, як було в нас на таборі **СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ** ч. 2?

● Нас було 44 юначки і старші пластунки. Табір вели **ПЕРШІ СТЕЖІ**. Частина наших зайнять проходила гуртками.

● Мистецький гурток кожного дня рисував під наглядом і вказівками мистця, пластуна **Мірка Пиришенка**.

● Музичний гурток слухав із платівок твори досі нам малозідомих українських композиторів ХХ сторіччя — **Данькевича, Фоменка, Недільського, Лятошинського, Кос-Анатольського, Людкевича**. Ми могли таким чином справді почути нашу класичну музику — чи це для оркестру, чи для сольових інструментів, чи опери. Пояснювала нам піяністка **Оксана Бризгун-Соколик**.

● Літературний гурток читав оповідання, вірші і дискутував над ними.

● Журналістичний гурток підготував і видрукував ілюстровану **одноднівку** (30 сторінок, 150 примірників) — **СВІТЛОТІНЬ**. У ній були також дві сторінки таборозних світлин.

Ось приклади власної творчості з **одноднівки**.

Обкладинка до **одноднівки** учасниць табору "Стежки культури" ч. 2". "Світлотінь". Намалювала **пл. розв. Пілея Волянська**.
Дарія Лада

КУЛЬТУРА

Культуро!
Ти тягнеш до себе багато тілес.
Навчаєш як жити, бо маєш
Знання.

Та звідкіль узяла ти його?
В твоєму городі
Цвітуть барвні цвіти,
А час до часу виглядає будяк.

ВОГНИК

Іскра...

Зродилося світло.

Мов вітром кружляють вогнисті плямки.

Почався танок серед тріщя.

Довкола сидять очі, —

Сині, зелені, бронзові.

Та в кожних оживає інакша душа.

Сині задумались, бо милий далеко.

Зелені сміються, — бо мають любов.

В бронзових краплина гіркого ридання.

Вогник всім світить на зраду.

● Темі у програмі були з української архітектури, мистецтва, мітології, мови, музики, преси — аж до народнього одягу.

Поет Богдан Кравців під час гутірки на таборі.

У нас були знані наші поети (Євген Маланюк, Богдан Кравців, поети Нью-Йоркської групи), письменники (Людмила Коваленко, Микола Понеділок), малярі (ЕКО, Б. Певний, М. Пилишенко), музики (І. Соневицький, О. Соколик) і багато інших цікавих. Ми слухали їхніх гутірок, їхню власну творчість. Ось малярка Слава Геруляк привезла із собою глину, колесо і піч до виробу кераміки. Ми

мали змогу бачити, як вона підходить до своїх мистецьких виробів, а деякі з нас самі це пробували.

● На нашому оригінальному таборі ми мали змогу оглянути і зразки українських мистецьких фільмів: давні фільми Олександра Довженка «Земля» і «Звенигора» і новий фільм на тему із творів Михайла Коцюбинського — «Тіні забутих предків». Ми також їздили на концерт Бостонської симфонічної оркестри, до галереї образів і до театру в околиці Беркшайрс.

Провід табору і гості: (зліва) — пл. сен. Лариса Онишкевич, маляр пл. сен. Мірко Пилишенко, ст. пл. Софійка Геврик, пл. сен. Марта Трофіменко, поет Євген Маланюк, пл. сен. Валентина Ширай, пл. сен. Тарас Триш, письменник Микола Понеділок, пл. сен. Володимир Корнага.

● Може котрась із нас стане доброю перекладачкою? Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) проголосила конкурс на переклад з української на англійську мову. Ми всі пробували своїх сил, а вісім з нас стали до кінцевого конкурсу (переклад оповідання А. Клич - Зустріч).

● Наш драматичний гурток підготував сценку із драми Лесі Українки «Юганна — жінка Ху-соза». На ватрі ми бачили оригінальні танкові інтерпретації (хореографії) поезій присутніх поетів — Патріції Килини і Богдана Бойчука.

А ввечері палала таборова ватра...

● На ватрі власної творчости слухали ми ностворені вірші наших тозаришок. Деякі з них підходили на весело до всього. Ось приклади.

Христя Чорна і Тетяна Черич

ІДЕМО МИ НА КУЛЬТУРУ

(Читати швидко ритмічно)

Ідемо набрати культури, га-га,
Ідемо набрати культури, го-го, гі-гі, га-га,
У зелений ліс,
Де жити чарівно є
Без снання,
І де малюємо вії й уста, ще й брови й лица —
Ну, ідемо набрати культури, га-га.

Ти думав, що це жарт —
І з мене кпив.
Ти КПИВ!
Що я культурною хочу стать,
Мистецтва виучать.
Га?
Ти сміло кпив,
І гостро кпив.
Ти кпив і кпив
І відвернувся.
ТЕПЕР ти глянь, яка вже я!

Ось! Набрала я культури, га-га,
Набрала я культури, го-го, гі-гі, га-га,
В зеленому лісі,
Де жити чарівно є,
Без снання,
І де малюємо вії й уста, ще й брови й лица...
Ну, набрала я культури, га-га...

Микола Понеділок з юначками.

● Ось так одні з нас сміялись із теперішньої моди малюватися, інші ж сентиментально згадували нашу велику пропам'ятну ватру:

Пластунки прощають поета Богдана Бойчука і мистця Мірка Пилишенка (з-права).

Ліда Тарнавська

ІСКРИ НА СТЕЖКАХ

Літній вітерець повівав над горами, і сумерк сів над ярами, коли пластунки рівними лавами сходились на ватру. За кілька хвилин опорожніле місце ожило, загомонило молодим сміхом та дружньою розмовою. З-поміж групи пластунок виступили дві юні постаті. Стрункі силуетки нахилились над ватрою. Запанувала святочна тиша. Блиснула іскра вогню. Перед юнацькими очима затріскотіла ватра і сипнула в небо, назустріч зорям, тисячі ясних іскор.

Ми сиділи захоплені чарами ночі. Немов самоцвітами блищала трава. Сяйво ватри залило нас та охопило своїм теплом. Полюнув гомін пісень. За пісню — пісня, інсценізація віршів, читання творів. Наше серце горіло любов'ю й новим знанням, яке ми черпали від гостей-прелегентів.

Ще лише мент і вже ось ватра погасне. Кінчить теж «свій лет заворожена ніч». Ще догоряє згарище ватри, і ось поволі завмирає. Залунало притишено «Ніч вже йде», і здавалось, що між зорями так ясно, ясно світила одна. Ми далеко так від України, але — й близько. І з нами Бог.

● **СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ** для нас незабутні. Це єдиний такий табір в нашому пластуванні. Дарка Лада і Ярка Комаровська висловили це так:

Гутірка про одяг України пані Стефанії Пушкар. Праворуч від неї редактор Лідія Бурчинська.

«Другий раз застукала культура у двері. Двері відчинились і почався хід. Два тижні сорок чотири пари ніг водили сорок чотири тілес, в котрих сорок чотири пари очей дивились, сорок чотири пари вух слухали та сорок чотири пари рук творили. Із правої сторони сиділи малярські твори. Очі дивились та передавали мистецьку творчість до рук. Руки малювали — відкривали нові обрії. Далі дивилися очі. На сцені з'явилася драма. Злучились таланти разом. Музики співали, актори виступали, танцюристи танцювали, а вкінці Марата поховали. Упала куртина. З'явилося світло з лісової сторони. Із пером у руках письменник сидів. Писав ритміч-

Зацікавлені обличчя таборовичок на СТЕЖКАХ КУЛЬТУРИ.

но, читав вірш наголос. Вуха слухали та й передавали штафету рукам, котрі творили. Під деревом сиділа гітара. Струни хвилювалися у дружбі пісень. Вуха слухали. Душі збагатили. Здавалось, що довго ішли у ході, а часом здавалось, ось щойно прийшли. Дорога піднеслась угору. З'явилися двері. Невже це кінець? Хід перейшов через вхід. Повів вітер. З усіх сторін загула тиша. Далеко гримнув грім три рази. Двері замкнулись на один рік.

**

Заввага Редакції: Усі ілюстрації у цій статті виготовила пл. розв. Христя Велигорська.

Віталій КОРОТИЧ

УКРАЇНІ

Розпинали тебе

На курних перехрестях доріг

І стріляли тобі у гаптовані груди,

Та не вбили народ — і народ тебе в серці зберіг.

Ти жила. Ти живеш.

Вся — земля твоя, небо і люди.

Ти співаєш пісень і долонями п'єш із Дніпра,

Я жита твої бачу, що ген в виднокруг колосяться,

І цвітіння твого не минає довіку пора,

Ти несеш мені щастя.

Тобі моя пісня і праця.

В тебе безліч хоробрих та вірних навіки синів,

Ти приходиш до мене у млі передранішніх снів,

Бачу коси твої, що у праці повз мене майнули.

Україно моя!

В тебе юна та дужа хода.

Україно моя!

Моя праце, прекрасная мріє...

Попрохаєш життя — не вагатимусь, зразу ж віддам,

Все по краплі віддам

За народ твій, що ввік не старіє.

Віталій Коротич

Згідно з постановою Головної Пластової Булави кожний член УПЮ, що зголошується до пластових проб, має вказатись власним примірником юнацького посібника

Життя в Пласті

автором якого є основник Українського Пласту
ПРОФ. Д-Р О. ТИСОВСЬКИЙ

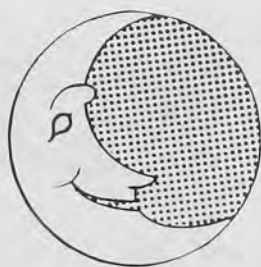
544 сторінок

Ціна: 6.50 дол.

Курені УСН і УПС
"Перші Сірежі"
улаштовують ірэдір
"Сірежки кульїури"

Ч. 2 від 13-28 серпня ц. р.
на пластовій оселі «ВОВЧА ТРОПА»
в Іст Четам, США.

МАНДРІВКА НА МІСЯЦЬ

Уявімо собі, що ми в 2000 році. Ми — астронакти. Ми пільоти космічних ракет — сателітів, які досліджують широкі космічні простори: далекі планети, з їхніми сателітами, таємничі астероїди, срібні комети.

Але сьогодні це — звичайний, рутинний літ на місяць. Нічого надзвичайного: треба завести припасів для колонії науковців, які там живуть у місячному місті — обсерваторії.

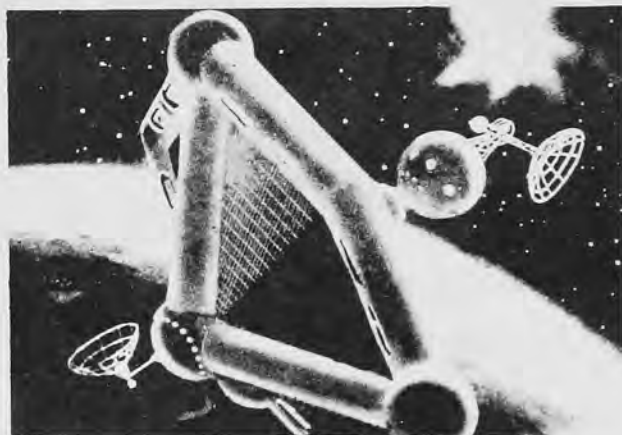
Ми всідаємо до ракети, вильот. І ми вже над блакитною Землею, кружляємо в близькій орбіті. Під нами — Земля. Гарна вона із перспективи космосу, така велична, захована в ауреолі хмар, наче б соромилась... Багато разів оглядали ми її отак згори, але ж цей краєвид завжди захоплює...

Сателіт кружляє швидко-швидко понад землею. Лише півтори години триває «день» на борті космічного корабля — це час одного обороту навколо Землі. І ось тепер у нас «ніч» — Сонце заховалось за чорним диском земної кулі. Лише на обрії видно заграву — захід сонця. На поверхні ж Землі запалили сотнями тисяч світел велетенські супер-міста. І ми вгадуємо: ось там Європа, Україна...

А на склепінні неба жевріють зірки. Вони тут не мигтять (миготіння зірок — це атмосферичне явище, а тут ніякого повітря немає). Вони сяють усіма кольорами; ніхто справді не бачив зір, поки не бачив їх із космічного корабля... Поміж зірками маестатично мандрує Місяць — це мета нашої подорожі. Ось тепер видно лише вузький серп, решта ж його — у темряві. Там десь, на краєчку того серпа, космічна станція, куди ми прямуємо.

Але поки приїдемо на Місяць, ми маємо зупинитись на сателітній станції — обсерваторії. Наші потужні ракетні мотори працюють, усе наближаючи нас до цієї станції.

І ось перед нами космічний корабель — астрономічна обсерваторія у космосі. Цей штучний сателіт землі стало кружляє в цій орбіті. В ньому цілий ряд славних астрономів, які тут мешкають місяцями, обсервуюючи всесвіт. На станції величезні оптичні телескопи, радіотелескопи, а теж інструменти, яких на поверхні Землі взагалі вживати не можна, бо атмосфера не дозволяє: ті інструменти можуть дивитись на далекі зорі і галактики при допомозі інфрачервоних, ультрафіолетних, рентгенових та гамма променів, можуть студіювати космічні промені, мікрометеори... Обсерваторія збудована на подібну великого колеса. Колесо стало крутитись і науковці в кабінах на березі цього колеса мають штучну вагу, яка регульована так, щоб була майже така сама, як на Землі.

Наш маленький корабель незначний у порівнянні з тим колосом-космічною обсерваторією. Ми причалуємо. Тут маємо злучитись із іншими частинами нашого місячного корабля, які прибули сюди раніш.

Треба братися до роботи. Убираємося в наші одяги-скафандри, які забезпечені малень-

кими ракетами так, що ми можемо літати в просторі, мов маленькі сателіти...

Робота важка. Нашим тілам важко призвичаїтись до безваговості. Щоправда, у скафандрі всі вигоди: приємна температура, вогкість, є повітря, навіть вода. Але всеж таки без ваги тіло втомляється швидко, і наш капітан не дозволяє нам працювати без відпочинку довше як годину.

Наостанку наш місячний корабель змонтований, усі припаси навантажені. Прощаємось із залогою обсерваторії, і вже ми — в дорозі на Місяць!

Перші години нашої подорожі пропливають гладенько. Це рутинова подорож, а наш капітан, заправлений у численних космічних летах, один із кращих. Наша ракета прямує просто до місячної станції-міста, де нетерпляче ждуть на наші припаси.

Та враз — небезпека! Червоним світлом засвітились на пульті керування знаки. Щось не в порядку! Один з ракетних моторів перестав працювати правильно. Але капітан тим не проймається. «Осядемо в безпеці всеодно», запевняє нас.

Напружені хвилини. Кожний звернув погляд на радаровий екран. «Не зможемо осісти коло місячної станції» — інформує навігатор — «але осядемо недалеко — не більш, як сотні миль».

Аж ось відчуваємо стряс — «гуп!»... осіли! Усе в порядку, ракета неушкоджена, зможемо повернутись додів по малих напрямках. Капітан із машиністом-інженером вже починають працювати.

А ми два вбираємось у строї-скафандри, причеплюємо запасові баньки з киснем. Навігатор дає нам мапку. «Ось ми тут», показує на мапі, «а місячна станція там, коло цього кратеру». Ми не далеко — всього двадцять п'ять миль, можемо зайти до станції пішки і привести поміч. Бож наша радіо-антена попсована від удару...

І ось вирушаємо. Під нашими ногами твердий темний ґрунт Місяця, спалений вогнем наших ретро-ракет. Тиша. Без повітря не чути звуку. Над нами — зоряний небосхил; синіє матір-Земля... «Ось гарно видно — майже можна пізнати Європу!» — каже мій товариш — «Ось там Чорне Море, ось там наша Батьківщина...» На хвилину серце стискає ностальгія, туга за Землею далекою, за Україною рідною...

Але час не жде. Перед нами довга, важка мандрівка по дикій, непривітній поверхні Місяця. Мандруємо.

Минаємо берег кратеру, спинаємось по потрісканих скелях місячних гір. Темно — ми тепер у місячній ночі, аж за 14 днів покажеться знову Сонце, бо місячна доба має 28 земних днів. А ми саме почали нашу мандрівку ввечері... Іти важко, бо терен трудний. На щастя, ми тут легкі! Наша вага мала в порівнянні до ваги на Землі, бо Місяць багато менший від Землі, тож і притягання його мале. Це ціле щастя, бо інакше ми б далеко не зайшли у наших важких скафандрах, із припасами на плечах.

Раптом темряву пронизує блиск. Неначе вибухи спалахнули перед нами на місячній поверхні. «Ховаймось, метеорити!» кричить мій приятель. Через радіо, очевидно: без повітря звуку нема, тож говоримо між собою лише радіом.

Ховаємось у печеру, під скелю. Наші скафандри зроблені із найтугіших сплавів на Землі, але все ж таки сила метеорита велика, і він може пробити і найтугіший метал. А тоді — прощайся зі світлом! Повітря моментально вийшло б крізь щілину...

Нарешті, по довгій, довгій мандрівці ми доходимо до нашої цілі. Видно гостинні, теплі світла місячної станції, видно й велетенські космічні ракети, які виряджають у далеку мандрівку до місяців Юпітера. Це для тих космічних кораблів ми везли різні частини і припаси з далекої землі.

Але тепер нас цікавить сама космічна станція. Вона переважно під «землею». Зверху є тільки опанцирена купола, в якій знаходяться різні астрономічні інструменти. Увійдемо.

На станції велика радість. Вони знали, що нашої ракеті щось сталося і що ми мусіли осісти далеко. Але, чи вдалось нашої ракеті пережити цю катастрофу? Не знали вони. Не могли порозумітися із нами радіом, тож шукали нас при допомозі місячних тракторів — але покищо безуспішно.

Тож, відпочивши трохи, ми сідаємо на такого трактора, разом із іншими льокальними інженерами, і вибираємось до нашої ракети назад.

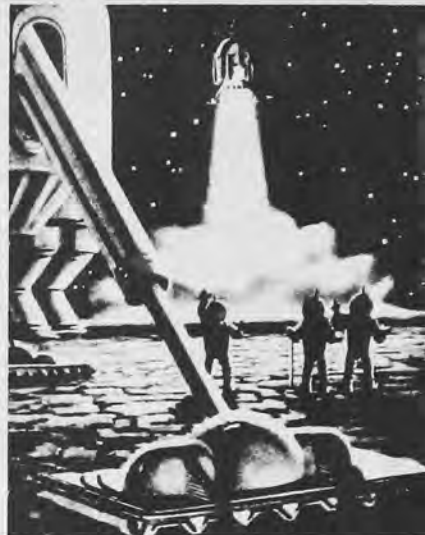
Мандруємо знову безкраїми просторами. Під нами потріскана поверхня Місяця, яку так важко було нам пройти пішки. Але місячні трактори побудовані саме для цього терену. Їхні величезні колеса легко проскакують через щілини...

Не раз і не двічі доводиться виходити з трактора і розглядатись, щоб зорієнтуватись в терені і найти добру дорогу. Але їзда відбувається швидко і ми вже вnedовзі прибуваємо до нашої ракети.

Велетенські трактори можуть набрати багато припасів та іншого вантажу. І ось вони вже весело перевозять навантажені речі із нашої ракети до космодрому. В останньому тракторі їдемо ми всі — залага ракети.

Наші припаси і частини, це вже останні, які треба було для великих космічних кораблів експедиції на Юпітер. По нашому приїзді вони вже готові у мандрівку...

І ось ми є свідками великої події: відлітає перша експедиція людства на далекий Юпітер... Ще так далеко не їхала ніколи ніяка людина.

Були вже експедиції на планету Марс, на Венеру... але до Юпітера ще ніколи. Очевидно, на сам Юпітер вони осісти не зможуть: величезна вага цієї планети-гіганта роздушила б мізерних людей, як мушок. Але оглянуть вони зблизька Юпітера і осядуть на кількох близьких сателітах цієї планети. Там напевно багато нового і цікавого.

І трохи шкода нам, що й ми не вирушаємо із цієї експедицією. Ну, але що ж: усі не можуть бути «планетоходами»; нам доля присудила нашу прозаїчну роботу — перевозити припаси із Землі на Місяць... Це майже порон, а не космічний корабель. Але потішаємо себе, що без нас ті космічні кораблі ніколи не відпливли б: вони такі величезні і стільки палива треба, щоб їх піднести, що із Землі вони ніколи не рушили б. Треба їх по кусочку перевозити на Місяць і тут складати докупи...

Але й нам час уже вибиратися в дорогу. Востаннє переїздимо місячним трактором до нашої ракети. Запалюємо мотори. Прощай, Місяцю!

Сніблястий Місяць залишається далеко позаду. Перед нами наша Земля. Щораз ближче і ближче припливаємо до зеленої планети. Ось уже в атмосфері розжевірілась наша охоронна оболонка... Гарячим метеором злітаємо на рідний космодром... Привіт, Земле, привіт тобі, багата Україно, від твоїх синів-космонавтів!

Л. С. О. Сіроманець

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

ПРИГОТОВЛЯЄМОСЯ ЗАВЧАСУ ДО СВЯТ

У часі Різдвяних вакацій, коли припадає стільки святочних днів, звичайно відвідуємо взаємно одні одних, чи навіть улаштуємо вечірки у приватних домах. Розуміється, гостей треба прийняти — а святочний час із усіма приготуваннями такий зайнятий! Тому передбачливі господині вже завчасу стараються приготувати дещо, зокрема із солодошів, які довго можна переховувати. Тому в цьому часі найбільше популярні дрібні, сухі тістечка, різного роду, бо їх можна пекти вже і два тижні перед Різдвом, уклавши потім, після повного вистудження, до відповідно щільних бляшаних пушок чи звичайних картонових пачок.

Думаю, що і Ви, мої Подруги, можете приготуватися завчасу до прийняття своїх товаришок і товаришів, що напевно загостять до Вас — подавати лише суху бараболюку і соду таки трохи навіть для молоденьких господинь замало. Чи не буде Вам приємніше поставити перед своїх гостей гарно укладену тарілку різних тістечок, які Ви самі пекли? А Ваші мами, напевно, привітають з радістю це відтяження у їхній домашній праці.

Ось тому подаю Вам декілька із моїх випробуваних від років приписів і маю надію, що як зробите їх точно, будете мати справжній успіх.

Пінки (Макароники) з лісковими горішками

З білка середньої величини яєць, 1/2 горнятка ясно брунатного цукру, 1 горнятко покраяних ліскових горішків. Горішки в цілості дати на пательню і вставити на декілька хвилин до печі на 350 ступенів. Спробувати пальцями, коли луска із них сходить — тоді виймати ще теплі, вичистити з луски та покряяти дрібно широким ножом. Білки бити добре найкраще на електричній машині до збиття, додавши на кінець ножа соли. Ступнево сипати мучку-цукор, а опісля — ясно брунатний і бити далше, аж маса стане густа, лискуча і стоїть догори порушена ложкою. Тоді вимішати легко покраяні горішки. Лист (бляху) посмарувати легко маслом і класти макароники ложкою. Піч наставити на 275 ступенів і сушити в ній макароники 35-40 хвилин, аж висохнуть та легко відриваються від листа. Зняти ножом і як прохолоднуть, дати до бляшаної пушки. Можна переховувати так понад два тижні. Не можна однак ніколи їх робити, коли знаєте, що вогкість у повітрі має понад 50 ступенів.

Шоколадові макароники

З білки із яєць середньої величини, 1/2 горнятка до печення. Мигдаль змолоти на машинці, шоколяду втерти на терці, білки вбити на тугий шум на міксері, додавати поволі ложкою цукор, нятка цукру-мучки, 1/4 фунта мигдалю необираного і грубо змеленого, 4 унції солодкої шо- і після того, як усунете увесь цукор, бити ще дві хвилини. Легко вимішати із мигдалем і тертою шоколядою. Давати ложкою на висмаруваний лист (бляху). Пекти на 275 ступенів найдовше 35-40 хвилин аж поки макароники висохнуть. Здіймати ножом з листа, холодні переховувати в бляшаній пушці.

Крихкі рогаики

На стільниці змішати добре разом 1 цеголку солодкого масла, 5 1/2 унції муки, 2 унції горіхів або мигдалю, змелених, 2 унції цукру-мучки. Як усе разом добре сполучене, дати тісто на годину до леднички. Опісля вийняти, виробляти маленькі рогаики і обережно класти на лист. Тісто дуже крихке, отже треба уважати, виробляючи рогаики, щоб не ламалися в середині. Пекти в печі на 350 ступенів, уважаючи, щоб рогаики мали лише гарну золотисту барву. У малій мисці приготувати цукор-мучку з ванілією, здійсмати спечені рогаики з листа і, коли ще теплі (але не гарячі), занурювати у миску із цукром. Можна переховувати 4-5 днів, не довше, бо дістають поганий посмак.

Горіхові пальчики

9 унцій мигдалю або горіхів змолоти на машинці і вимішати на стільниці із 9 унціями цукру-мучки, 1 жовтком і 1 яйцем. Посипати стільницю цукром, змішаним з мукою і виробляти руками пальчики довжини 2-2 1/2 інча. Окремо втерти добре на склицю 2 білки із 6 унціями цукру, аж будуть дуже густі. Лист покрити папером, який посмарувати маслом, ставити пальчики, смарувати склицею і пекти в печі на 300 ст., аж пальчики або ж склиця буде мати золотисту барву. Коли пальчики підхолонуть, складати обережно до пушки. Можна переховувати два тижні.

Подруга Оля

Дорога Додо!

Я маю одну дуже добру товаришку, і ми дуже любимося, але часом мене трохи денервує те, що вона завжди ходить як тінь за мною і що заздрісна, коли я зустрічаюся чи говорю з іншими. Як зробити, щоб я могла товаришувати з іншими, а не тратила її?

Оленка

Дорога Оленко!

Для Твоїї приятельки може вийти лише на користь, як Ти будеш мати крім неї ще інших товаришок. Така егоїстична дружба — питомення для дівчат у віці 12 - 14 років, але це трохи неприродне. І вона і Ти мусите жити в гурті однолітків чи то в школі, чи у пластових заняттях, чи на таборі, і тому треба чимраніше вчитися жити не лише для себе, але і для інших. Отже, старайся Твою приятельку втягнути у ширше коло Твоїх знайомих, а коли це Тобі не вдасться — це не буде Твоя вина.

Дорога Подруго Додо!

Я маю багато непорозумінь зі своїми батьками. Вони постійно на мене кричать, що я нечемний, що їм відповідаю, що сварюся із сестрою, що я змінився на гірше від цього літа на таборі і т. д. А мені здається, що я такий самий, а може вони змінилися. Що Ви думаєте, Подруго? А може це лише мій «пеховний» рік?

13-літній

Дорогий Друже!

Не журися, що 13-ий рік для Тебе нещасливий тому, що це таке число. Ти просто у такому віці коли приходять різні психічні та фізичні перемини та впливають на те, що Тобі тяжче бути зразковим хлопцем. Таки думаю, що радше Ти змінєшся, а не Твої батьки, і тому мусиш старатися не давати всім доказів, що Ти змінився на гірше. А батьків проси, щоб менше на Тебе кричали — а мали зрозуміння для Твоїх «проблем».

Подруга Дада

ГУТІРКА ДЕДІ ЮРКА

з ПРОВІДНИКАМИ ГУРТКІВ

Дорогі Друзі Гурткові!

Останнього разу писав я Вам: щоб можна щось полюбити — треба перш за все це "щось" пізнати. А щоб бути добрим пластуном і ДОБРОВІЛЬНО хотіти себе виховувати, треба зрозуміти, що Пласт від нас хоче. Знаю, що багатьом із Вас насуваються настирливі питання.

Чому бути релігійним і ходити до церкви? Чому бути добрим українцем? Чому вживати рідної мови і вчитися на курсах українознавства? Чому не курити? Чому не пити? Чому бути ввічливим, зрівноваженим, і тим подібне.

Це зовсім природне, що молода людина хоче знати причину і потребу того, що вона робить і як вона поступас, та що вона не може вдоволитися відповіддю, яку не раз подають малим дітям: "бо так треба", "бо я так кажу" тощо. Добровільним пластуном може бути юнак чи юначка, що зрозуміють, що таке Пласт і чого він від нас "хоче".

Засновник Пласту Дрот у своїй книжці "Життя у Пласті", старається говорити до юнака, не як до малої дитини, але як до розумної молодої людини, що мусить це все зрозуміти, бо йнакше вона ніколи добрим пластуном не може бути. Дрот на всі ті Ваші питання дає свою відповідь і виснаження, так як це він найкраще знає. В особному розділі книжки "Правила Великої Гри" можете знайти дуже багато виснажень до цих питань, що Вас і Ваших друзів непокоять. Але не тільки у цьому розділі, а в цілій книжці Ви знайдете все те, що пластунові чи пластуниці треба знати, якщо хоче добровільно і розумно працювати над розбудовою свого духа і тіла для власної користі і добра рідної спільноти та цілого людства. Там подано теж і різні відомості, які Вам треба впродовж цілого пластування у юнацькому уладі пізнати. Тому ця книжка не тоненька — має 545 сторінок і читати її треба ступнево, потрошки. На це маєте 6 років часу, коли Ви є юнаками.

Але прочитати її таки треба, щоб познайомитися з тими виснаженнями, що нам дає засновник Українського Пласту. Інакше ми ніколи ДОБРОВІЛЬНИМИ ПЛАСТУНАМИ не станемо і добрими пластунами не будемо, бо не знаємо, ЧОГО ПЛАСТ ВІД НАС ХОЧЕ і що він може НАМ ДАТИ!

Чи Ви і Ваші друзі мають і читають цю книжку?

Скоб! Ваш Дедя Юрко

НА ПОСВЯЧЕННІ ПАМ'ЯТНИКА НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

І якось дуже святково. Ми бачили, як голова ГПБ пл. сен. Я. Гладкий і представники країн брали від старших пластунів — представників куренів, землю з України та пластових осель у світі і сипали її на могилу, як складали прегарні вінки в барвах уладів біля пам'ятника і як священики його посвячували.

Другим говорив д-р М. Сайкевич від громадянства, а після цього пл. сен. о. Б. Смик відправив панахиду та закінчив її словом, в якому просив всіх присутніх пластунів заспівати Начальному Пластунові і Його Дружині наше "Отче наш", так як співаємо кожного дня по таборах. На "Вічну пам'ять" опустили всі прапори. А як залунало сурмачеве "Ніч вже йде", ми віддавали почесь нашому Покійному Пластунові. Була точно 3-тя год пополудні. Ясне сонце стояло високо на синьому небі, — але на цвинтарі було тихо-тихенько, хоча були там сотки людей, немов би справді надійшла ніч. У тій хвилині ми, здається, більше як звичайно відчували як нас усіх в'яже те, що ми українські пластуни.

Потім ми ще продефілювали перед пам'ятником трійками, і могли ще раз добре на нього подивитися. Який він інший ніж усі довкруги нього і який він гарний із тією брилою, уставленою наскіс, на якій здалека видно нашу пластову лілейку із тим суворим вояцьким хрестом, із мармуру. Ми всі трохи горді за цей пам'ятник, на який, напевно кожний зверне увагу та всі чужі будуть читати.

Пам'ятник на могилах сл. п. Сірого Лева — проф. Северина Левицького і Його Покійної Дружини Оксани зі Стернюків. Перед пам'ятником урни із землею з України (більша) і з пластових таборових осель із усіх країн, де діє наш Пласт (менші урни). — Світлив пл. сен. А. Тершаковець.

По довгій дорозі вікни ми заїхали до Боффало, а потім на цвинтар, де похований сл. п. Начальний Пластун Сірий Лев. День 27-го серпня був соняшний і вітряний, тож ми не відчували літньої спеки. На цвинтар з'їздилися одні за одними авта і автобуси, а з них висідали наші пластуни в одностроях: юнацтво, старше пластуництво і пластові сеньйори.

Упорядники в білих беретках "Чорноморців" усталили нас за уладами, і 15 хвилин перед 2-гою ми відмаршували в поближжя пам'ятника. Для юнаків було означене місце на правому крилі, і ми станули лавою за нашими хоружими з прапорами. Довкруги було стільки пластунів, що ледви всі містилися, а нам, малим, важко було щось побачити.

Точно о 2-гій год. засурмила сурма "На збірку" так, як кожного ранку на "Вовчий Тропі". Ми знали, що це сурмить наш сурмач із табору, пл. розв. Р. Процик із Філядельфії, але тут на цвинтарі це звучало інакше.

Пластові юнацтво біля могили сл. п. Сірого Лева стоїть "на струнко". Прапори віддають почесь, а сурмач сурмить "Ніч уже йде"...

Перед пам'ятником стояла Родина Покійного і цілий пластовий провід. Пізніше говорив пл. сен. О. Бойчук, голова ГПР. Він говорив до нас також, що ми мусимо пам'ятати про могилу Начального Пластуна і дбати, щоб вона не заросла бур'яном.

що під ним спочиває український Начальний Пластун та Його Дружина.

Пл. розв. О. М.

ПОСВЯЧЕННЯ ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ "ВЕРХОВИНА"

По довгих розшукуваннях та стараннях, а в першу чергу збиранню фінансових засобів удалось Проводові Пласту у Великобританії набутти чудово розташовану господарську осілість "Рейнджмор", Пліс-фаен біля Колвин Бей у Північній Валії, замкнену з одної сторони зеленим підгір'ям, а з другої — хвилями моря. На цій великій полонині, званій так влучно "Верховиною", розтаборилась наша пластова молодь разом із своїми керівниками під проводом пластового діяча та представника Головної Пластової Булави пл. сен. А. Фіголя з Мюнхену в Німеччині. Тут бо на свіжому повітрі наші юні пластуни і пластунки зміло вивчають пластові ідеали та в спортивних змаганнях, іграх і забавах гартують свої сили згідно з гаслом: "У здоровому тілі здоровий дух". Під вмілим проводом голови КПС у Великобританії А. Герасимович відпочиває на лоні природи молоде українське пластове юнацтво, заправляє свої фізичні сили та пильно вивчає українську мову, географію, історію, як теж інші українознавчі предмети.

У суботу, 30 липня ц. р. з'їхались батьки пластунів та представники різних громадських і юнацьких організацій, щоб взяти участь у завершенню акту посвячення цієї пластової оселі. Завдяки пильній праці наших сеньйорів вдалось уже відремонтувати деякі будинки і хоча потрібно ще багато праці та фінансових засобів, щоб довести цю оселю до повного її ужиткового стану, віримо, що молодечий ентузіазм і патріотизм наших батьків допоможе Пластові у Великобританії зорганізувати своє життя якнайкраще, а до цього є усі дані.

Акту посвячення довершив Всч. о. Радник Ярема Гаврилук, при со-служенні двох наших священиків із Півд. Америки, які під цю пору перебувають у Великобританії. Він теж виголосив проповідь до молоді.

По відправі молебня, розпочато офіційну частину, відчитання привітів, які наспіли від наших церковних достойників, м. ін. від Його Преосвященства Кир Августина Е. Горняка, Апостольського Екзарха для українців католиків у Великобрита-
20

нії, від Протопресвітера С. Молчанівського, Адміністратора і Голови Церковного Управління УАПЦ у Великобританії, від Голови Головної Управи Організації Українських Жінок у Великобританії, та від референтки старших пластунок ст. пл. Марти Голубович. Опісля відпоручники різних організацій вітали в їх імені це велике свято пластової громади, підкреслюючи, що саме тепер на цьому клаттику землі Пласт матиме багато краще розвиватися і приємно проводити свої вакаційні табори вже у власній хаті на власній оселі. І так вітали: пл. сен. А. Фіголь від Головної Пластової Ради і Булави, проф. І. Голубович від Головної Ради УХР, п. Я. Деремента від Головної та Крайової Управи СУМ-у у Великобританії, д-р С. Фостун від Головної Управи СУБ, інж. Дударів від Т-ва Сприяння УНРаді у В. Британії, п. П. Кішук від Гол. Управи ОБВУ у В. Британії та п-на Марійка Ковалишин від юнацтва СУМ-у. Вкінці голова КПС пл. сен. А. Герасимович подякувала всім тим, що причинились до цього святкування. Між присутніми гістьми був між іншим редактор англомовного часопису "Англо-Амерікен Ньюз" — Джан Грегем.

Вже усталеним звичаєм кожна пластова зустріч кінчається традиційною ватрою. Коли вже смеркало, веселим гамором та сміхом наповнилась галявина під тріскіт вечірньої ватри і здавалось, що її полум'я хоче пронизати темряву та золотить молоді голови юнацтва пластового, що сидить довкола ватри. Залунали пластові пісні, загомоніли веселі гу-

тірки та ігри під проводом пл. сен. А. Фіголя. Наприкінці ст. пл. Івась Кулик, референт старших пластунів, ще раз широко подякував від імені пластового юнацтва голові КПС пл. сен. Анні Герасимович за її жертвну працю, та щоб виявити почуття вдячності, закінчено ватру відспіванням многоліття для неї. З черги пл. сен. А. Герасимович подякувала всім присутнім за вислови щирости і сердешности, а в першу чергу за жертвну співпрацю тим усім, які спричинились до щасливого завершення набуття цієї пластової оселі.

Слід відмітити, що колиця, в якій знаходиться пластова оселя "Верховина" своїм докільям так дуже нагадує нам нашу рідну верховину. Гомонить бо тут українська мова, яесело проводить час на дозвіллію і в доцільній роботі наша юна пластова молодь, а їхні батьки не щадять ні гроша ні труду, щоб довести цю оселю до порядку та зробити її клаттиком української землі на чужині. Щоб її цілком зробити правдивою українською верховиною, бракує нам ще наших славних легінів-троембітарів та сподіємось, що наші здібні майстри, самі колись верховинці, змайструють нам оті трембіти, щоб їх голос лунав як колись на рідній верховині.

Ми міцно віримо, що з української молоді пластової громади, вихованої серед чудової природи, виросте нове здорове українське покоління, яке сумлінно сповнятиме свої обов'язки, щоб стати сильним і завжди готовими боронити свою батьківщину.

Любомира Голубович

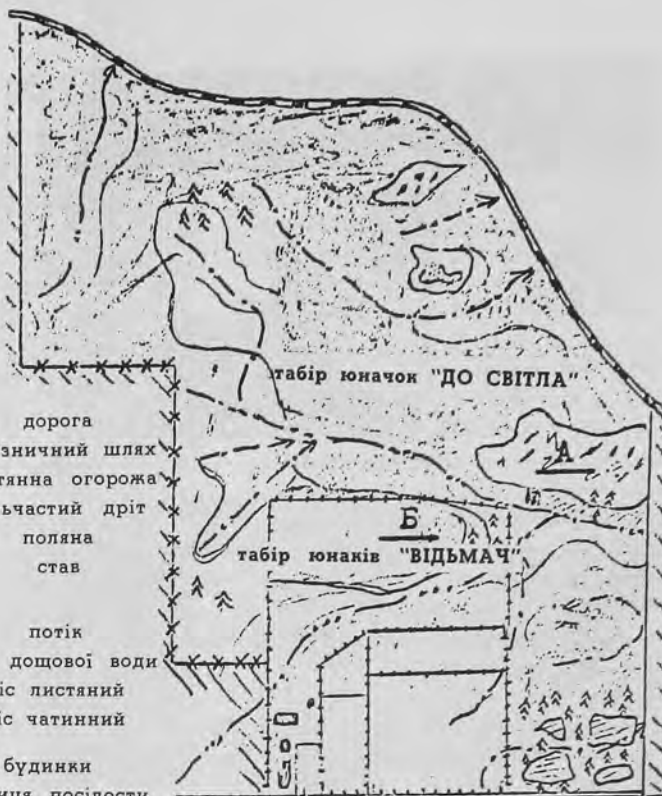
Юнаки із цьогорічного юнацького табору в Іст Четгем, США, під час маршу. — Світлий М. Кузьмич.

Булава табору "ВІДЬМАЧ"

Улітку 1966 р. відбулися на ново-закупленій пластовій оселі "Писаний Камінь" біля Клівленду перші пластові табори. На 133 акрах землі із 80% ліистої околиці розтаборилися від останнього тижня до половини серпня вишкільні табори для юнацьких і новацьких виховників, табори юначок і новачок та табори новаків і юнаків.

Опіку і нагляд над усіма таборами мав пл. сен. Я. Кришталович, підпомаганий членами Пластової станиці у Клівленді та Пластприяті. Пер-

ШКІЦ ОСЕЛІ "ПИСАНИЙ КАМІНЬ" ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ В КЛІВЛЕНДІ

133 акри в загальному приблизно 80% лісової площі.

ПЕРШІ ЮНАЦЬКІ ТАБОРИ НА "ПИСАНОМУ КАМЕНІ"

Заввага: Світлинні роботи пл. сен. Вол. Ерденбергера.

Вимарш із табору

шими відбулися вишкільні табори для юнацьких і новацьких виховників на 2-гий ступінь кадри пластових виховників, у яких взяло участь 114 членів старшого юнацтва та старшого пластунства. Комендантом новацького вишколу-табору був пл. сен. О. Гаврилюк, кр. референт вишколу, ко-

мендантом табору для юнацьких виховників — пл. сен. В. Бакалець, а для юнацьких виховниць — ст. пл. О. Галькевич.

Юначки табору "До світла" розбили свої шатра в часі від 2 до 24 липня у лісі під проводом ст. пл. Роми Скочилас. Учасниць було 39. На

Запалення ватри у "Дні пластунки"

Брама табору юначок "ДО СВІТЛА". Стоять: пл. сен. кер. Оксана Бережницька (з доручення КПС США перевела перевірку табору) і пл. сен. кер. Ярослав Кришталович.

Купіль над озером

Крутою доріжкою з табору

Збірка у таборі

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ НА "СОКОЛІ" В АВСТРАЛІЇ

У часі різдвяних вакацій 1965/66 р. відбулися пластові табори на пластовій оселі "Сокол" у стейті Вікторія. У таборах було 238 осіб та кількадесят пластунів на вишкільному таборі у Вербортоні. Комендантом цілості був пл. сен. В. Стельмахів, а до проводу входило 24 старших пластун(ів) і сеньйорів(ок). Таборовим виховникам удалося поєднати муштру з приємним дозвіллям так удало, що молодь не лише привчалася до дисципліни, але й до приємного дозвілля після того, зокрема на щоденних ватрах.

Ось тут збиралося все пластове братство, від лисих і сивих сеньйорів до жовтодзюбих новаків, і в атмосфері співу, коломийок, колядок, скечів і дотепів проводили весело час перед розходом до наметів на нічний відпочинок.

У годинах дозвілля ми бачили на "Соколі" великі виховні висліди Рідної Школи в Нобель Парку. Май-

же на кожній ватрі ми бачили, як діти цієї школи виступали зі співами, деклямаціями, танцями. І то почавши учнями початкових клас, а кінчивши випустниками Школи Українознавства старшими пластунами "Чорноморцями".

На "Соколі" за рік сталися чималі зміни в обладнанні табору. Викінчено цементування великого басейну до плавання, викінчено будіву цегляної кухні, змінився накріс вигляд будинку проводу табору, збудовано муровані умивальні з підземним збірником і відводами, поставлено два 5-тикімнатні будинки, один для медичної обслуги табору, другий для постійного персоналу кухні. Оселя на "Соколі" розвивається з кожним роком.

Ст. Радіон

просторій соняшній поляні, що припирає трьома боками до листяного і чатинного лісів, а четвертим боком — до широкого яру з потоком унізу, розтаборилися від 24 липня до 14 серпня юнаки в числі 61 під проводом ст. пластунів З. Мазуркевича і Р. Ключовського. Свій табір назвали вони "Відьмач".

Таборовички і таборовики, крім звичайних своїх занять, мали ще нагоду (багатьом із них перший раз у житті) приглядатися зблизька до життя і дивних звичаїв секти Амишів, які замешкують ту цілу околицю. Сусідство спокійних Амишів дуже добре впливає на безпеку таборів і молоді, яка там перебуває.

ПЛАСТУНКИ ВПЕРШЕ НА ЛІТАКУ

Минулого року писали ми про спеціалізаційний табір для юнаків на терені США, у якому вони вчилися літати, вправляли усі роди водного спорту та мандрували горами Адирондак.

У серпні ц. р. у горах Адирондак, над озером Плезент, США, таборували вперше на окремому своєму таборі п. н. "Буркутські Станси" 24 пластунки, від 16-го року життя, які завдяки близькому таборові пластунів мали нагоду відбутися по 3 години лету із кваліфікованим інструктором лету пл. сен. Я. Лучканем. Наші юначки і старші пластунки були захоплені цією новою для них ділянкою пластування нарівні із своїми друзями, і не показували ніякого остраху, хоча лети не були завжди такі рівні як комерційні.

Пластунки літали над оселею "Вовча Тропа", скидаючи летючки з привітом, і над тереном свого табору. Крім літання пластунки вив-

МІЖГУРТКОВИЙ ЗМАГ ЮНАЧОК США

Гурток юначок "ЄВШАН ЗІЛЛЯ", 34 курінь ім. 500 Героїнь із Кінгіру — Сиракузи. (660 точок). Стоять (від ліва): Ганя Мазурик, Оксана Машталір, Маргарета Романик, Катруся Грушенька, Мира Рубич, Стефа Болозовська, Рома Зачкевич. Сидять (від ліва): Оля Опар — гурткова, Ірина Миколаєвич, пл. сен. Марія Логаза — впорядниця, Марта Гріпа, Маруся Александрович.

Гурток юначок "ЛІСОВІ МАВКИ" — Ютика (318 точок). Стоять (від ліва): Валентина Ройко, Дарія Гнатів, Гандзя Савицька, Дарія Боднарчук, пл. сен. Володимира Смик — впорядниця. Клячуть: Леся Яцків і Галя Інап.

чали різні роди водних спортивів, як от — канойкарство, водне лещетарство, вітрильництво і подолаження, як також плавання і водне рятівництво. Дві довші мандрівки в гори дали їм також заправу і досвід у гірському мандрівництві.

Провід табору із членів куреня УСП-ок "Чорноморські Хвилі" з комедаткою ст. пл. М. Колцьо вико-

нав своє піонерське завдання дуже добре, і можна вже надіятися, що після проломання льодів усіх застережень до спеціалізаційного пластування на чергове літо такий табір для пластунок згуртує ще більше число учасниць.

ОК

Минулого року майже всі гуртки юначок у США взяли участь у міжгурткових змаганнях. Вони проходили під головним гаслом того року "Плекай талант, шукай знання, щоб вивели тебе на верхогір'я". Це було також гасло першого чвертьроку. Інші квартали року мали такі гасла: "Ген до висот ти прямуй свій юний льот", "Гартуймо наш юнацький дух" та "Любій отчизні наш труд".

У змаганні точковано юначок за осяги у звичайних пластових зайняттях (добрі діла, іспити вмілости, прогулянки, виставки ручних праць, участь у таборах) і т. п. Інші ділянки, в яких можна було здобути точки, були такі, як: екскурсії до музеїв, театрів, дописи до пластової преси, власна гурткова газетка, опис улюблених творів, поетів чи письменників, власна творчість (вірші, оповідання) та мистецька самодіяльність.

У нашому журналі ми вже поміщували деякі вияви творчости змагунок (вірші, спогади), описи наших народних звичаїв, ілюстрації. Деякі гуртки відзначались своїм винахідництвом і завзяттям у виконанні різних вимог.

Тут поміщуємо світлини двох переможних гуртків (молодшої і старшої групи), творчість яких ми вже кілька разів друкували на сторінках нашого журналу.

Л.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

✦ пластові однострої ✦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ✦ пластову літературу ✦ і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.
302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

НАШ ГУРТОК "КЕДРИНА"

На світлині: 4 юначки з гуртка "Кедрина" зі своєю подругою пл. сен. Сонею Скрипник. Усі п'ять були на зустрічі і таборах у Скелястих Горах.

Цього літа наш гурток юначок "Кедрина" з Ріджайни відбув табір у Скелястих Горах біля містечка Джаспер. Нам подобалося таборування так дуже, що ми рішили мати ще свій власний дводенний табір, перед поворотом до школи.

Ми виїхали у вівторок 2 вересня ц. р. до Ровенз Равін. Це є провінційний парк над Лонг Лейк, 60 миль на північ від Ріджайни. Особливо гарним є озеро, яке у вітряний день вкривається високими хвилями і виглядає як море. Погода під час нашого побуту тут була прекрасна.

Ми привезли з собою одне велике шатро, у якому ми спали й одне мале, де був наш магазин. Уночі ми мали дуже смішну пригоду. Нас збудило якесь стукання і всі злякались, бо думали, що це хтось потайки добирається до нашого шатра. На другий день наша подружка розказала нам, що це були мери, які хотіли нас привітати і стукали по наших баняхах.

Першого дня під вечір ми мали ватру, яка була присвячена великому українському поетові Іванові Франкові. Під час дня ми займалися вправами в терені, грою Морзе, в'язанням вузлів, вишиванням і т. д.

На закриття табору подружка Соня роздала таборові відзнаки та вручила четверте пластове відзначення пл. уч. Наді Казимирі і Тані Воро-

бій. Після відспівання пластового гимну і зняття прапора ми всі сіли в авто і вирушили додому.

Чудовий великий місяць освічував наш поворот з табору!

Пересилаємо нашу таборову емблему. Будемо вдячні, коли зможете помістити в "Юнаку"!

Скобі

Пл. уч. Тамара Воробій
Ріджайна, Канада.

27 липня ц. р. юначки табору "Ізмарагд" на Вовчій Тропі в Іст Четгеті, США, устали рано вранці і швидко упаковували наплечники. Після молитви ми поснідали, а потім подружки поділили нас на дві групи. Тоді ми вирушили в дорогу на одnodенну прогулянку до "Шейкер музею" у старій частині містечка Четгем під звуки українських пісень. За дві години пройшли ми шість миль, а тоді поспиталися подружки, скільки ще миль. Подруга відповіла нам, що ще дві милі і будемо на місці. Незабаром подружка показала нам будинок "Шейкер музею". На подвір'ї "Шейкер музею" подружки нам сказали поздймати наплечники, поставити їх під великим деревом і вибрати менажж з наплечників. Тоді ми дістали смачний обід. По обіді був півгодинний відпочинок. Тоді подружки нас поділили на три групи. Трьома групами йшли ми з нашими подругами оглядати музей. У тому музеї ми бачили речі, які люди з релігії "Шейкер" колись уживали. Ми бачили їхній спосіб праці, промисловости, як вони колись виробляли вбрання, ліки (медицину) та мітли. А також цікаво було оглядати виставку тодішніх моделей спаль-

ОДНОДЕННА ПРОГУЛЯНКА ДО "ШЕЙКЕР МУЗЕЮ"

ні, школи, дерев'яного посуду до їди, зброї і ковальського приладдя.

Як ми скінчили відвідини музею, подружки нам сказали, що ми будемо вирушати назад до табору. Незабаром ми вирушили в дорогу. Ми навіть не пройшли одної милі, як зачав падати дощ, алеж пластунки не бояться дощу, тож ми мандрували далі. Незадовго ми повернулися до нашого табору, співаючи пісню "Я є веселий мандрівник". Усі юначки були з прогулянки дуже задоволені.

Пл. прих. Леся Бекерська
гурток "Лисички", Ютика, США

*Чи Ви вже
вирівняли
передплату?*

ЧИ ЗНАЄШ, ДЕ ЦЕ?

Усім нам дуже була подобалась рубрика «Чи знаєш, що це?» Але сьогодні подаємо трохи іншу відміну цієї гри: «Чи знаєш, де це?» Треба відгадати, де дана світлина була зроблена. Розгадки на сторінці 28 у цьому числі.

1. Той старовинний замок зветься «Ластів'яче Гніздо». Цей замок є в:
- а. Італії (Сардинія)
 - б. Франції (Рів'єра)
 - в. Еспанії (коло Барцельони)
 - г. Україні (на Криму)

2. Ті руїни античного міста називають «Другою Троєю». Таке величне місто можна оглядати у:
- а. Греції (на Пелопонеському півострові)
 - б. На Креті (Кносос)
 - в. В Ливані (Баальбек)
 - г. В Україні (Херсонес)

3. Та статуя завжди дивиться на хвилі бурхливого моря. Яке це море? Яка це країна?
- а. В Данії (коло Копенгаги)
 - б. В Україні (Чорне Море)
 - в. У Португалії (Атлантийський Океан)
 - г. У Швеції (Балтійське море)

4. Кам'яний божок уже тисячі років оглядає безкраю рівнину. Тепер — це державний парк-заповідник. Де?
- а. У Мехіко (азтецький божок)
 - б. У Центральній Азії (коло Самарканду)
 - в. В Україні (заповідник Асканія Нова)
 - г. В Африці (Танзанія, заповідник Серенгеті)

5. Скелясті гори спадають маєстатично в синьооку затоку тихого моря... Які це гори? Яка країна?

- а. Каліфорнія (Тихий Океан коло Монтерей)
- б. Югославія (Адріатик коло Дубровніка)
- в. Італійська Рів'єра (Лігурійське Море коло Рапалльо)
- г. Україна (Чорне Море коло Гурзуф)

6. І знову море... Пальми, тихі хвилі, чудові пляжі, гарний відпочинок... Де?

- а. Бразилія (Атлантик)
- б. Тагіті (Тихий Океан)
- в. Україна (Чорноморське побережжя коло Сочі)
- г. Ямайка (Карибейське Море)

ЛЕКЦІЇ РИСУНКУ Й МАЛЮВАННЯ
для дітей і дорослих
дає в Торонті

Образотворча Студія

МИСТЦЯ ПЕТРА СИДОРЕНКА

34 Brumell Ave., Toronto 9, Ont. Tel.: 766-2543

7. Напевно пізнаєте ту славу картину. Це коло великого міста-столиці, над великою рікою.

- а. Україна (Дніпро коло Києва)
- б. Німеччина (Рен коло Гайдельбергу)
- в. Мадярщина (Дунай коло Будапешту)
- г. Чехо-Словаччина (Прага над Велтавою)

8. Той прекрасний собор, один з найкращих у світі, знаходиться у місті:

- а. Константинополі (Свята Софія)
- б. Римі (Церква Святого Петра)
- в. Києві (Свята Софія)
- г. Відні (Ст. Стефан Дом)

РОЗГАДКИ ДО «ЧИ ЗНАЄШ, ДЕ ЦЕ?»

- зі стор. 25 в цьому числі ЮНАКА
1. а. «Ластів'яче Гніздо» на Криму, Україна.
2. г. Руїни старинного грецького міста — колонії Херсонесу на Криму в Україні.
3. б. Скульптура «Русалка» коло міста Місхор на Криму, Україна.
4. в. Краєвид у тваринному заповіднику «Асканія Нова в Україні.
5. г. Побережжя коло міста Грузуф на Криму.
6. в. Побережжя коло Сочі, на чорноморському побережжі Північного Кавказу, на межах української етнографічної території.
7. а. Вид на Дніпро із Володимирської Гірки в Києві. Спереду статуя Володимира Великого.
8. в. Софійський Собор у Києві. Спереду, посередині — статуя Богдана Хмельницького. Справа — дзвіниця собору.

До Передплатників «Юнака»
ОБОВ'ЯЗКОВО ПОДАВАЙТЕ
у своїх адресах

“ZIP CODE”

бо його вимагає від нас поштовий уряд при пересилці «Юнака» і нашого листування до Вас.

Адміністрація «Юнака»

ОЩАДЖУЙТЕ І ПОЗИЧАЙТЕ

в кредитівці
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
САМОПОМІЧ

в Філадельфії

- Особисті позики на купівлю домів і авт
- Студійні позики зі сплатою ратами аж після закінчення студій. ● Телефон: ГЛ 5-8770

4814 N. Broad St. Philadelphia, Pa., 1940

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
 - * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - * шкільні і канц. приладдя * українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

ОДИНОКА ПЛАСТОВА КРАМНИЦЯ ПЛАЙ В КАНАДІ

продає

● книжки — шкільні підручники — молитовники — часописи — журнали — образи; ● різьбу — рами до образів — кераміку — вишивки — полотно і нитки до вишивання; ● дитячі іграшки — спортивне приладдя — таборовий виряд; ● солодощі — содові води; ● пластові однострої, відзнаки і т. п.

● Кооператива «ПЛАЙ» приділяє щорічно зі свого зарібку більшу пожертву на пластові цілі.

PLAY - COOP. LTD.

768 Queen St. W., Toronto 3, Ontario

Хто з вас подорожує

О літаком О кораблем О поїздом О автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожний квиток і одержати безплатно всяку інформацію

в українським подорожнім бюро
Маркіяна Когута і Дарії Залозецької

BLOOR TRAVEL AGENCY

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Пластунки і Пластунки в Монтреалі!

ВСІ СВОЇ ОЩАДНОСТІ СКЛАДАЙТЕ
в Кредитівці

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ КАСА

а вони з відсотками придадуться Вам в часі Ваших студій. По інформації голосіться в Централі при вул. 120 Дюлут схід, або телефонічно 845-8365 в урядових годинах. Щоденно: від 10-ої ранку до 2-ої попол. і від 5-ої до 8-ої веч. В суботу: від 12-ої до 3-ої попол.

Увага!

Увага!

Передплатники «Юнака»,

ПЕРЕДПЛАТУ

можна тепер вплачувати в Торонто в пластовій кооперативі «ПЛАЙ», а в Нью-Йорку в пластовій крамниці — «МОЛОДЕ ЖИТТЯ». Річна передплата для Канади та США є тепер 5 дол.

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ

КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всякі
друкарські
і переплетничі
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

27 РОДІВ СМАЧНОГО ХЛІБА

а крім того

РІЗНОРОДНІ КАЛАЧІ І БУЛОЧКИ

випікає щоденно для Вас і Вашої родини відома
в Торонті й Онтаріо пекарня

2-20 Fraser Ave. Toronto, Ont.
Phone: LE 6-1196

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в на-
шій кредитівці одержите: **5½ %**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО
140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Українська пекарня

The Future Bakery

якої власниками є

АННА і пл. сен. РОМАН ВЖЕСНЕВСЬКІ
випікає

і всякі інші печива
735 Queen St. W. Toronto, Ont.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пла-
стуна та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в найбільшій
і найстаршій в Торонті Кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

КУПУЙТЕ

ФАРБИ ДО МАЛЮВАННЯ ДОМІВ

★ порцеляну та скляні вироби ★ кухонний по-
суд ★ ремісничі знаряддя ★ всякі залізні това-
рі в українській крамниці ПЕТРА ГОЛОВАТОГО
(При перехресті вулиць Дандес і Дафферин)

FEDERAL HARDWARE

1475 Dundas St. W. Tel.: 536-3826

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той даляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2331 West Chicago Ave. — Chicago 22 Ill.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, приєдну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

СИНІЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

БОРСУК

ІЖАК

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб нов. і юн. іспитів уміlostей

КАЖАН

БОБЕР

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

САЙГАК

ЛИС

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН